

Barcelona 16 d'abril de 1926

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX :-: Núm. 2443 :-: 15 cts. :-: Atrassats 30

Juan Miralles

L'HORA D'ESTIU

—Veus? Tu et queixaves de que estàvem tan endarrerits....
Doncs, fixat: ja comencem per avançar.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Avui, nit, extraordinària funció a benefici del director de la Companyia JOAQUIM MONTERO, **TERRA BAIXA** i **UN HOME DE BE**. Diumenge a dos quarts de quatre **La Ventafocs**. A dos quarts de 6, i nit, a les 10, **Terra Baixa** imponderable creació de l'**Enric Borrás**. Es despatxa en comptaduria.

GRAN TEATRO ESPAÑOL

Avui, divendres, tarda, a les cinc: **EL PECAT O ADAM I EVA**. Nit, estrena del vodevil en tres actes, traducció de Salvador Vilaregut: **LA SENYORA QUE NO SAP DIR QUE NO!**... Demà, dissabte, tarda a les quatre: **SENSE CONTRACTA** i **SANTA MADRONA DE LES DRESANES O LES PAPALLONES DEL FANC**.

Diumenge, tarda i nit, i totes les nits: **LA SENYORA QUE NO SAP DIR QUE NO!**...

EDEN

Tarde la graciosa revista

¡¡SALDONI!!

Noche: **LA PERDICIÓN DE MIMÍ**
y los nuevos cuadros
ASALTO EN SAN SEBASTIÁN
y la **IDEAL TROLIPETERIA**

Manuel Sugrañes

presenta les
grans revistes

Yes-Yes: Oui-Oui

al

Teatre Còmic

Vea el deslumbrante espectáculo

París-París...!

completado con el nuevo «stetch» cómico

Las nadadoras y sus perros

EN LA GRAN PISTA ACUÁTICA DE

OLYMPIA

DICCIONARI

Català-Castellà

&

Castellà-Català

per A. ROVIRA I VIRGILI

Un volum relligat amb pegamoit: Ptes. 15

SASTRERIA I CAMISERIA L'ATLANTIDA

Sant Pau, 56 i 58

BICICLETES MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

Pianos - Armoniums de lloguer - Compra i venda de Violins, Violes, Violoncels i Baixos - Fonògrafs - Discos
Instruments de vent, de metall i fusta - Fiscorns baixos
en *do*, especials per Cobles i Orquestres

AFINACIÓ PERFECTA

CASA GOL

CARRER DE SANT PAU, 24 — BARCELONA

ANTONI LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes classes : Revistes : Catàlegs
Edicions especials de luxe
Talonaris : Factures, etc., etc.

OLM, 8 : TELEFON 4115 A

◀ BARCELONA ▶

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

De la hipocresia

El passat novembre es compliren vint-i-cinc anys de la mort d'Oscar Wilde, el genial escriptor anglès. L'any anterior, o sigui en 1924, es complí el centenari del poeta Byron. Anglaterra no s'ha vestit de festa, no ha omplert d'arcs de triomf i lluminàries els seus carrers, no els

ha alfombrat de flors en honor de Lord Byron i Oscar Wilde.

I no és que Anglaterra no estimi als seus poetes, no. El que passa és que Anglaterra no vol grans poetes genials i magnífics: vol poetes, encar que siguin mediocres, de societat, de saló. Poetes que compleixin amb les lleis i les bones costums. No hi fa res que, íntimament siguin uns canalles, uns brètols. Mentre, amb la seva conducta no ofenguin a la societat, tot s'arregla i tot es perdona.

Lord Byron i Oscar Wilde, amb la seva conducta, amb el seu desordre, amb el seu orgull—cal tenir en compte que l'orgull és noble i la vanitat ridícula—, amb el seu poc respecte a la llei, ofengueren a la societat. I la societat—aquesta cosa tan sèria!—no els ha perdonat.

Anglaterra menysprea i ensorra al geni rebel i enlaira i honora a quatre cretins, a quatre éssers mediocres amb ànima de lacai.

Avui, Bernard Shaw, l'únic escriptor personal, independent i revolucionari d'Anglaterra, no fa cap gràcia als anglesos. No li tenen cap simpatia.

Anglaterra no vol recordar-se, no vol sentir parlar, de l'autor de *Childe Harold* ni de l'autor de *La importància de ser formal*. Lord Byron i Oscar Wilde són dos poetes renegats, segons l'odiosa hipocresia anglesa. Aquesta indignitat, aquesta tremenda injustícia, l'hem de venjar nosaltres, els escriptors d'altres terres. Fins ara no hem pogut llegir, íntegra, *La tragèdia de la meua vida*, manuscrit que escrigué Wilde durant els seus dos anys de *hard labour* en la presó de Reading i de la que tan sols conei-

xiem un fragment: el "De Profundis". En canvi, el poble anglès, ple de rancúnia i de vilesa sota la capa hipòcrita d'una aparent honorabilitat de costums, ha devorat edicions del llibre abjecte de Lord Douglas, l'assassí moral de Wilde: llibre escatològic, brut, miserable, francament immoral.

La hipocresia de costums i una apariència de virtut foren les causants de la condemna de l'altíssim poeta de *Salomé*.

Per aquesta condemna, tots els homes de bona voluntat—tots els que creiem en la superioritat del presidari Oscar Wilde sobre el miserable Lloïyd George—tindrem un gest de fàstic i de menyspreu quan ens recordem d'Anglaterra abominablement hipòcrita.

P.

LA CIVILITZACIO

En un *cabaret*. La gent beu begudes estranyes, com més estranyes millor; criden, fins ballen i tot.

Ballen, perquè una orquestrina de negres—ens han assegurat que són uns negres de Califòrnia—fan un gran escàndol, un escàndol inaguantable, amb banjos, paelles, xarracs, panderetes i demés trastos de fer venir migranya.

En una taula, tranquilament, dos senyors parlen i prenen l'aperitiu:

Un d'ells, diu:

—Abans, nosaltres, els blancs, fèiem ballar als negres. Avui, els negres, fan ballar als blancs, Són avantatges de la civilització.

En Santiago Rusiñol

Ahir sortí de Barcelona el nostre amic entranyable, el gran artista Santiago Rusiñol. En Rusiñol no se'n va, com podia suposar-se, a Girona, a València, a Aranjuez o a Itàlia.

No; en Rusiñol se'n va a la India! Se n'hi va a estudiar les costums que la gent de nit té en el famós país de *Les mil i una nit*, que, segons diuen, són interessantíssimes.

El gran Santiago hi volia anar en aeroplà, però no ha trobat lloc, i s'ha hagut d'embarcar com la demés gent.

Un bon viatge i molta sort.

GLOSARI

COSES DE LA MODA

Jo no sé què passa, però sospito que la gent s'està tornant idiota—més idiota del que és—per moments. Veritablement, això no té res d'estrany: l'època s'ho porta.

Havieu vist una època més ximple que aquesta? N'havieu sentit parlar? No, n'estem segurs: és l'època de la cocaïna—que prenen fins les porteres i els dependents d'adroguer i els autors de cuplets—, del cabaret imbècil, del music-hall infecte, de l'infame hotel meublée—n'hi han a cada cantonada, invadint els barris més dignes de Barcelona, com una epidèmia—, de la música de negres, de la moda dels cabells curts i les faldilles més curtes que els cabells...

I és, també, l'època dels pantalons amples com enagos, com banderes, com llençols lligats a les cames. Haveu vist mai una cosa més ximple que aquests pantalons? Haveu vist mai una cosa més lletja, més estrofolària?

Jo, francament, creia que els homes tenien més seny. I

més vergonya. Mai m'hauria cregut que s'atreuissin a sortir al carrer amb uns pantalons així. És lògic que surti una dona al carrer amb les faldilles a mitja cuixa, perquè d'una dona se'n pot esperar qualsevol bestiesa.

Però d'un home!... Què pensar-ne d'un home que, per lo vist—pels pantalons—és tan ximple com una dona?

Ademés, hi ha una altra qüestió: la de la mesura, la de la proporció. Seria desmesurat, desproporcionat, que un home sol lloqués, per a viure-hi, una casa tan gran com la

Doncs, aquests pantalons, són igualment desproporcionat que, en comptes d'un beefsteack demanés, per a menjar-se'l, un bou sencer.

Doncs, aquests pantalons, són igualment desproporcionats. A dintre d'uns pantalons tan grans hi ha molt poca quantitat d'home.

VIRAI

EL PRESENT NUMERO

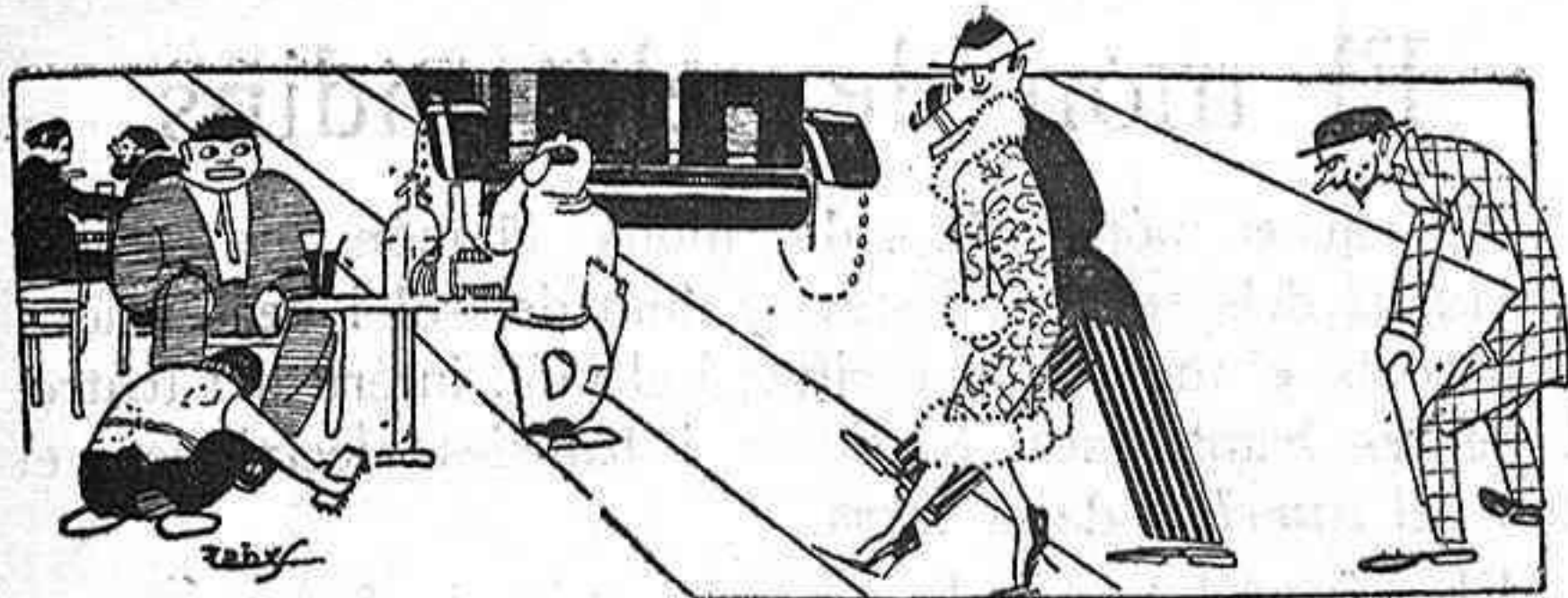
HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

EL CAVALL I EL PICADOR

—Deixa'ls dir a aquests filàntrops! Qui t'estima més que jo? Qui t'ajuda a ben morir quan arriba l'hora?

El carrer Nou

En realitat el carrer Comte de l'Assalt no existeix. Un títol nobiliari i guerrer sempre serà un títol *in partibus* pel carrer Nou. En realitat és el carrer Vell, el degà del districte. Es un vell verd que es conserva, com el Montmartre—un altre títol *in partibus*. El carrer Nou és com els vells currutacos que deambulen per les seves voreres; xacrós, arrugat, però renovat cada nit pel *camouflage* del pentinador. Es el gueto reviscolat eternament d'en Voronoff. Aquest vell verd, com tots, aprofita la vida tant com pot, l'espren com uan taronja sucosa, viu tres dies cada vint-i-quatre hores.

Al matí és un carrer proletari, un aqüeducte per on entra a la ciutat la torrentada de treballadors del Poble

com una rumbista. La urbs ha plegat de la feina; la urbs s'estira, sopa, es treu les ulleres fumades, es posa un clavell llampant al trau, i va a reposar al carrer Nou. Els taxis s'omplen de senyors grassos, plens d'anells com un ídol, escarxofats i dignes. Els pagesos que han vingut a mirar d'aprop la corrupció, disposats a corrompre's una mica, comencen a fer cap... I amb aquests personatges austers de dues cares, s'hi barreja tota la fauna cosmopolita, tot el món, la gent dels set mars que llença el port, i la gent continental que llencen les estacions carrileres. Llavors esdevé Babel, un paradís per a totes les religions, on es paga a tant benaurança, a tant la satisfacció. Estudiants que empaiten modistes, que es deixen empaitar i atrapar; les grans travessies; candidats a *maquereaux*, trets de la capsia; noies que ja no ho són; velles rebentades, purulentes que ho han estat tot, que han arribat al capdavall del carrer i demanen caritat; negres de revista o de *jazz*, refinats, engomats, figurins de l'estranya vida galant del dia, gent groga que mira suaument, gent blanca d'Hongria que mira terriblement, gent de tots els punts que marca l'estrella dels vents, joves flacs disfressats de bohemí de Murger empaitant empresaris que s'esmuyen com anguiles... Babilònia, Roma, Sant Francesc. Una bola que dura fins la matinada.

Sec. A la tarda és un aqüeducte d'aigües tèrboles que llença les dones de l'art que belluga cap als *music-halls* i *cabarets*. A la tarda les castanyoles i els xilofons ressonen allí, les cases alegres obren com les oficines de l'Eixample a les nou del matí, i el carrer es transforma en carrera de les artistes, carrera i calvari. Un calvari natural assenyalat pel carrer mateix, ja que comença amb un banc i un bar que venen coctails i acaba al sota-ventre del Paral·lel amb xurros, cacauets i tavernes amb vi de dos rals.

A la nit, la vida es complica, l'aqüeducte porta xampany i amontillat, el carrer es despulla i ho ensenya tot

A la matinada, quan la claror s'eixampla, el carrer s'adorm. Les castanyoles callen, Rigoletto es treu el barret de cascavells i queda només amb la ganyota dolorosa, l'Alighieri aparta la cortina virolada i ensenya l'Infern. Passen homes que demanen caritat, ombres que brinden felicitats i fan tuf, fàstic i por, ombres que caminen arran de paret, amb els ulls tancats per la cocaïna, ombres que canten i giten vi, ombres que escupen sang... Fins que surt el sol i el baf s'efuma. Llavors retornen els escombriaires, ho netegen tot, i la torrentada ploletària baixa pel carrer sempre Nou, com cada dia.

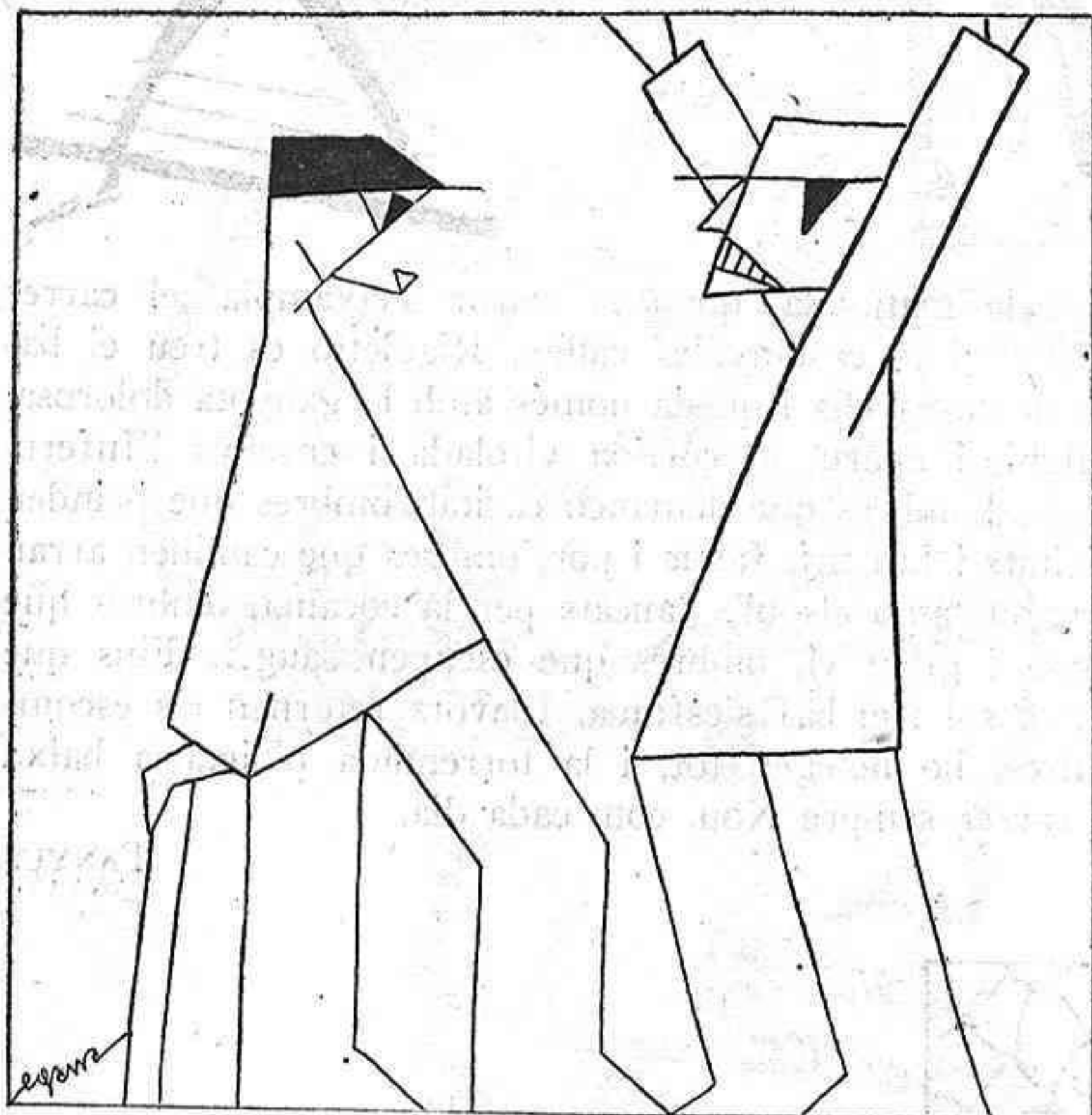
TANYUS

EN JOAQUIM MONTERO

el popular autor-actor que celebra avui el seu benefici a "Romea". Que per molts anys!

BONA AMISTAT

—Que canviat estàs, amic Pons!
 —Vostè s'equivoca! Jo no em dic Pons!
 —Carai! Fins de nom estàs canviat, doncs!

El món de teló endins

En aquest món hi han dos móns: el món que tothom coneix, el dels senyors Esteves, llum del sol i defecacions de pardals, el món de la veritat; i el món intern del teatre, el de les bambalines, bastidors i bateries elèctriques, el món del *camelo* i de la farsa.

El món del teatre, la gent del món de fora, es creu que el coneix. I cà! Que n'és de diferent!

El món de fora, és un món de mones.

El món del teatre també és un altre món de mones.

Però és un món de mones diferents; de mones ensinistrades que gesticulen i fan ganyotes seguint unes regles; de mones lloros que en el cervell s'hi han assimilat les teories de dues o trescentes obres de repertori; un món de susceptibilitats, intrigues i acrobàcies, que de vegades fan plorar o de vegades riure.

Que n'hi passen de tragèdies ridícules! Que n'hi succeeixen de sainets tristos! Cada dia, a cada hora i a cada minut n'hi esdevenen de noves.

Al món de fora li interessarà conèixer-les aquestes coses del món de teló endins, i des d'avui, cada setmana, n'hi farem cinc cèntims.

UNA TRADUCCIO DE MOLIERE

Els de l'"Espanyol" anaven a posar una obra d'en Crehuet, *El mal pagador*, i no sabien com dir-li que un darrer quadro que hi havia encara era, o el creien, dolent, i havia d'anar fora.

—Pep—feia en Santpere a en Bergés—, si no treiem aquell epíleg, em sembla que tindrem *meneo*.

—Què hi vols fer-hi?—feia en Bergés, sense apartar l'atenció d'un quadro d'en Torruella que acabava de comprar.

—Oh! Es que se li hauria de dir, vaturalisto!

—Qualsevol li diu! Es tracta d'en Crehuet!

—Es que serà millor per ell i per nosaltres... Mira, tu que tens diplomàcia, si pots indicar-li.

—Vaja!... Ja ho miraré!...

I en arribant en Crehuet, en Bergés l'emprengué:

—Don Pompeu! La seva obra està molt bé...molt bé, molt bé!—li digué amb tres tons de veu diferent.

Don Pompeu es ruboritzà de satisfacció.

—Tan bé—proseguí en Pep—que no pot estar millor. Es una obra mestra... Miri que jo en conec moltes d'obres, i no n'havia llegit mai cap de tan ben feta.

Don Pompeu es tornà roig d'orgull. Proseguí en Bergés.

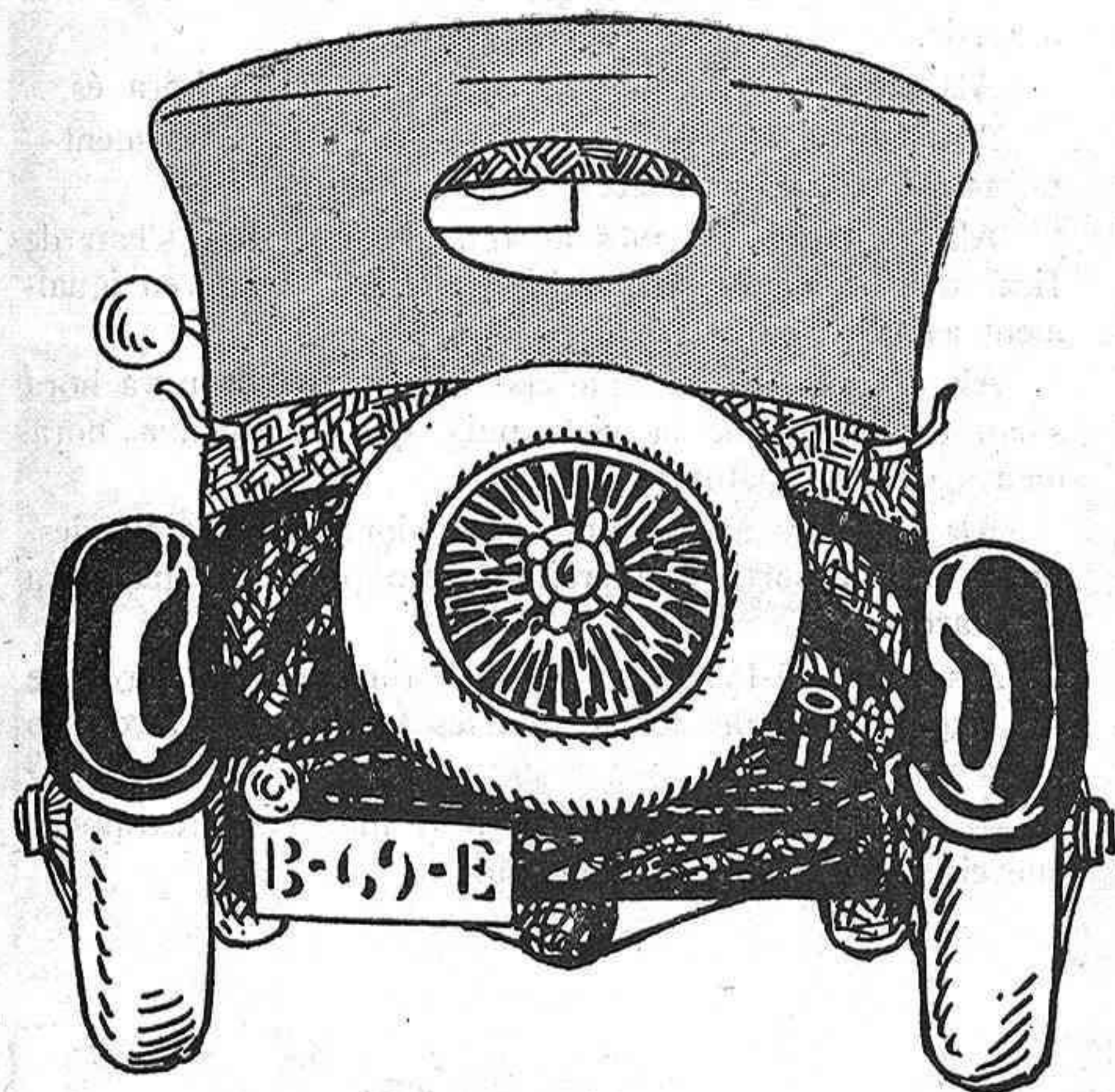
—Es de mà mestra, tant de mà mestra, que si vostè en lloc de dir-me que era original m'hagués dit que era un traducció de Molière, m'ho hauria cregut.

La satisfacció feia brillar la calba de don Pompeu i en Bergés comprengué que era arribat el moment de donar el cop, i murmurà:

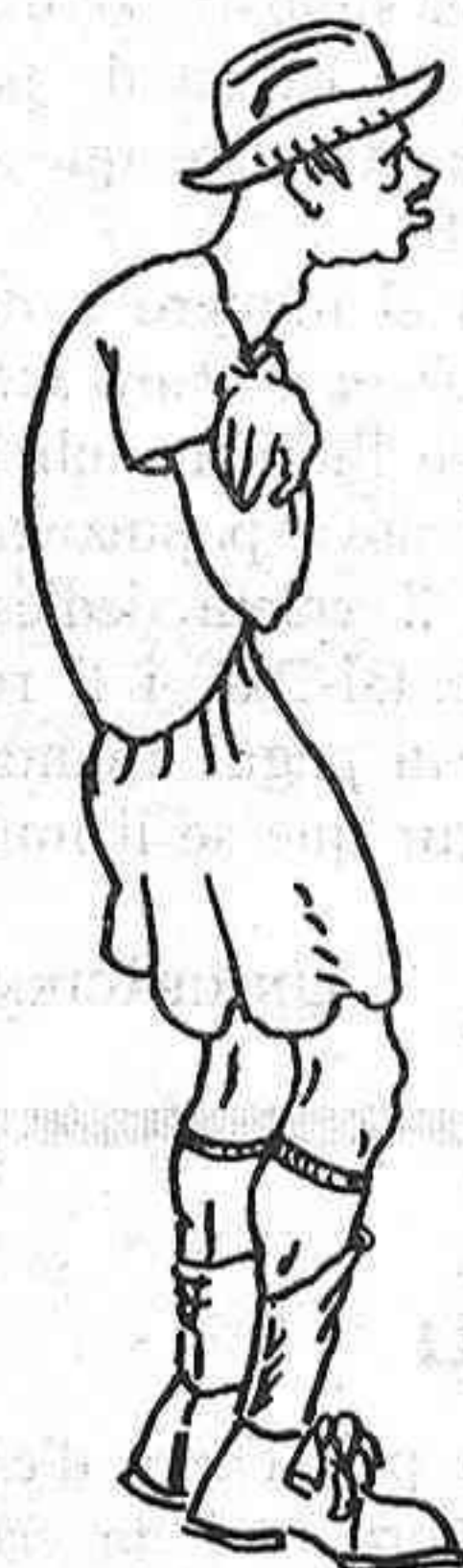
—...Talent una traducció de Molière... però el darrer quadro l'haurem de treure!...

I don Pompeu, mercès a la mà esquerra d'en Pep Bergés, sacrificà el darrer quadro de la seva darrera obra.

EL FANTASMA DEL FOSSAR

ELS MARTIRS

—Ara ja t'he despullat. Què t'estimes més, pujar al Studebaker, o que et pegui un tret?

—Pega'm un tret que patiré menys.

Ha mort en Collaso i Gil

Ha mort en Josep Collaso i Gil, il·lustre com a polític i com a filàntrop.

El senyor Collaso perteneixia al partit liberal i havia estat alcalde de Barcelona i senador. El seu pas per l'Alcaldia ha estat elogiadíssim. El senyor Collaso i Gil fou un alcalde model i sempre s'havia preocupat per l'interès del barcelonins, algunes vegades amb sacrifici propi.

El senyor Collaso era un veritable filàntrop, no solament com a alcalde, sinó també com a ciutadà. En totes les obres benèfiques, hi figura el seu nom. Es pot ben dir que ell era un pare de tots els desvalguts. A la seva mort ha deixat grans quantitats per obres benèfiques.

Es natural, doncs, que la seva mort hagi estat sentidíssima. Avui, fem patent el nostre dol.

L'home de la flauta

Assegut sobre la vorera d'un carrer ample, totes les vesprades hivernenques, s'hi troba aquest home de testa mig calba i descoberta. Allí, tenint per seient la pedra freda del carrer humitós, i envolcallat amb la negror de la nit, que era pesada i mandrosa, va cercant l'almoina amb el toc monòton i trist de la flauta; d'aquella flauta que és sa companya inseparable en les hores tenebroses, com és el seu destí, ple de tenebres més negres que les hores que passa, esperant que algun ésser compassiu li endolceixi la vida seva, més amarga que el fel.

La gent, fredolica, passa pel seu davant depressa, atravesant l'ampla via, entre la claror esmortuïda dels fanals, que semblen aquells éssers tots malaltissos i a punt de pagar el seu tribut a la mort.

La major part dels vianants, ni se'n adonen d'ell; però, de tant en tant, passa algun cor obert a tota pietat i li tira una almoina, quina és pel pobre com una alegria, encara que petita, que entra depressa, posant-se davant el seu enemic implacable: la tristesa. En aquest moment, l'home de l'infortuni, separant la flauta dels seus llavis groguencs i malaltissos, deixa de tocar per a remrejar les gràcies a la persona caritativa, demostrant-li el seu agraïment. I l'home de la flauta torna a tocar, escampant pel carrer humit, que la boira freda de l'hivern cru fa la terra xopa, aquells tocs grisos, d'una flauta de fusta vella i corcada, com és l'existència d'aquests éssers desheredats d'un món per ells maleït al veure'l entregat a les disbauxes hipòcrites d'una alegria fingida, mentre als tristos, als desposseïts, els llencen a morir.

ERMENGOL PARÉS

Al rebedor, a l'acomiadarse

La serventa.—Senyoret: d'aquests dos capells negres, quin és el seu?

Noi "aprofitat".—El més nou. El meu sempre és el capell més nou, sempre!

La serventa.—(Molt irònica.) Encara que li sigui molt petit?...

Una caricatura

Divendres passat els graciencs ens vàrem veure aflagats amb una caricatura publicada en el simpàtic setmanari L'ESQUELLA. Representa el primer barret de palla. Aquesta caricatura no podia representar altre que el nostre xiroi i popular gracienc, senyor B. ...

El nostre senyor B. ..., cada any és el número u del barret de palla, i a més a més és un *Don Juan* de pura sangre, com ho demostra la seva inseparable llibreta amb la llarga llista de conquestes. Amb aquesta nova popularitat tindrà noves admiradores; els graciencs li volem dedicar un àpat en el Gran Restaurant Monumental-Bar, i li regalarem en aquell acte un *major* perquè hi pugui apuntar les noves conquestes, puix que ara és segur que se li multiplicaran.

UN GRACIENC

L'hora d'estiu

Demà, dissabte, s'implantarà al nostre país l'hora d'estiu. Tindrem, per tant, al vespre, una hora més de claror. Tothom ja sap l'enrenou que això produeix cada any; una de les coses més gracioses és que no hi ha ningú que sàpiga si s'ha avançat o bé s'ha endarrerit una hora el rellotge.

El canvi d'hora plau a molta gent i desplaça a molta altra gent. Donarem una llista d'algunes de les gents que els plau i d'algunes de les que els desplaça.

La gent a la qual plau la nova hora

Als "curridus".—Són homes que els hi agrada anar al llit amb la sortida del sol, i així hi poden anar una hora més tard.

Als toca-tardans.—Perquè, havent sortit el sol una hora més tard, els sembla que s'aixequen una hora abans.

A la Companyia de Gas i Electricitat.—Perquè, així, no es consum tanta llum artificial.

Als botiguers.—Perquè amb claror de dia la gent compra més.

Als nerviosos.—Perquè així no els molesten tanta estona aquells anuncis vermells que infecten la ciutat.

Als capellans.—Perquè a l'hora de dir la primera missa és més fosc i dins del confessionari poden fer de les seves més a gust.

Al senyor Foronda.—Perquè puja més gent als tramvies.

Als vells.—Perquè hi ha més claror per a veure les cames de les xicotes.

Als gomosos.—Perquè poden lluir més.

Als periodistes.—Perquè poden anar al llit una hora natural més aviat.

Als viatgers.—Perquè disfruten més dels seus viatges.

A nosaltres.—Perquè ens dona motiu d'escriure sobre un nou tema del qual la censura no hi té res a dir

La gent a la qual desplaça la nova hora

Als conquistadors.—Perquè en sortir de fer conquestes al cinema troben el carrer massa clar.

A les dones de la vida.—Perquè si no és fosc la policia les empaita.

Als poetes.—Perquè el sol "radiant bellesa" triga més a sortir.

Als pagesos.—Perquè mai no saben quina hora és.

Als lladres.—Perquè a l'estiu—l'estadística no ment—no es roben tantes carteres com a l'hivern

Als matiners.—Homes amants de la claror, s'han de ficar una hora més tard al llit i en canvi es lleven igualment aviat.

Als obrers.—Prou explotats sempre, amb la nova hora s'han de fer malbé la vista puix que tenen una hora menys de llum natural.

Als venedors noctàmbuls.—Venedors de coses clandestines, han de sortir a exercir la seva professió una hora més tard

Als còmics.—Perquè la gent s'estima més la claror de dia que la calor del teatre, i a les funcions de tarda no hi va ningú.

Als regidors.—Perquè se'ls veu més l'encarcament que els dona el seu càrrec gratuït.

Divagacions primaverals

Aquest any, la primavera ha vingut formosa i riallera. Ha comparegut amb un somriure freturós, ple de joia, ses galtes florejadades i verdoses com un cel; els ametllers també han somrigut amb la seva florida com a compensació a ella. Les orenetes també han vingut a saludar-la i convida-hi, voletejant airoses.

La seva cantúria, el cimbrejar d'un ventet finíssim i la delicada atmòsfera que ens deixa respirar tan plena de coses boniques i coberta de sensacions, em recorden altres temps... temps de bonança...altres, que tornen de sobte dintre ma pensa i que hi trontollen com el balandreig d'un bressol on s'hi adorm el tendre infant...

La primavera és el record de les hores més plaentes de la vida... és el batec que torna a rebrotar, un ventet que fa remoure la branca més baladina del cor...Es l'amor que se sent altra volta nen, i que amb desig de respirar, se'n surt del niu on hi ha passat tot el restant de l'any com encogit, temerós d'ésser descobert, per una alè ofuscadora, per un respir sublim i melangiós...

Voldria que no s'allunyés mai de mon costat, barrejar contínuament el meu respir amb la seva aroma embaucadora d'insomnis riallers... Dormir-me en el balanceig de les seves fulles, i com a sirenes que em vetlessin els gentils ocellons sense fnir-se el daurat refileig que s'esmuny d'aquells pics tan ben puntejats...

Totes aquestes finalitats, voldria gaudir-les, perquè llavors tindria la plena seguretat de no topar-me en els perills que constantment ens persegueixen al mig d'aquest viure ficticiós i lleuger, que moltes voltes ens porta a un apoteosi ennegrit per la nostra manca d'experiència.

PERFECTE AMELLA

1 Este es el padre, lector,
Del héroe de esta historia,
Hombre de muy mal humor.

2 En Viernes Santo nació
Y al verlo tan gordo y guapo
Todo el mundo se alegró.

3 Lo bautizan en el Píno
Y sus padrinos de acuerdo
Le han llamado Cefirino.

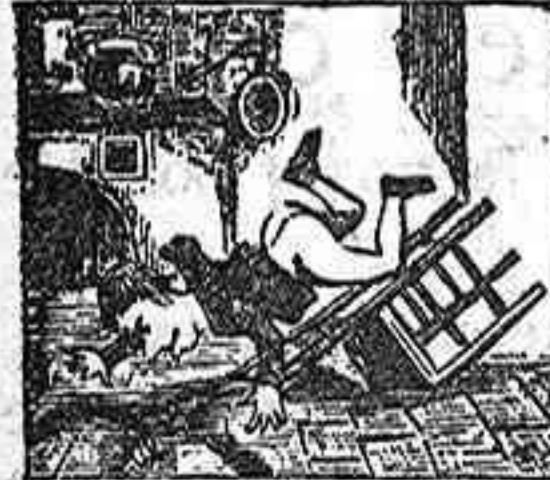
4 Su mamá con alegría
Estadista le contempla
Al ver su gran lozanía.

5 Apenas anda el neneto
Cuando obliga a su mamá
A que le compre un jugueta.

6 Medando de un platero
Y de una escuela entiendo
Ser un D. Príncipe estúpido.

7 En una casa muy sencilla
Y al ir a dar una vuelta
En el corral se ha puesto.

8 En el día de Inocentes
Se divierte a más poder
Imitando a las gentes.

9 Su mamá se desazona
Al saber sus travasuras
Y lo conduce a la escuela.

10 Por su poca inteligencia
Seis ó tres veces al día
Le ponen de penitencia.

11 Hizo del maestro risa
Y el maestro incomodado
Le hace poner en camisa.

12 Paga á Cucot que es su amigo
Por ser un Argos perenne
De sus maldades lastigo.

13 Al ver los perversos dotes
De este chiquillo, el maestro
Le dá una tunda de azotes.

14 Han comprado en casa Ros
Dos cigarillos muy fuertes
Y se marcan los dos.

15 Del colegio con furor
Le arroja sus holgazanas
Luego el señor Director.

16 Viendo su poco juicio
Para estudiar, su papá
Quiere que aprenda su oficio.

17 Nuevos escándalos á ratos
Por no seguir el refrán:
«Zapatero á tus zapatos».

18 Se cansa de trabajar
Y tira de un puntapié
El velador á rodar.

19 A una mozueta convida
A probar vino y manjares
De una casa de comida.

20 Para seguir un bromazo,
El sombrero de un señor
Ha hundido de un puñetazo.

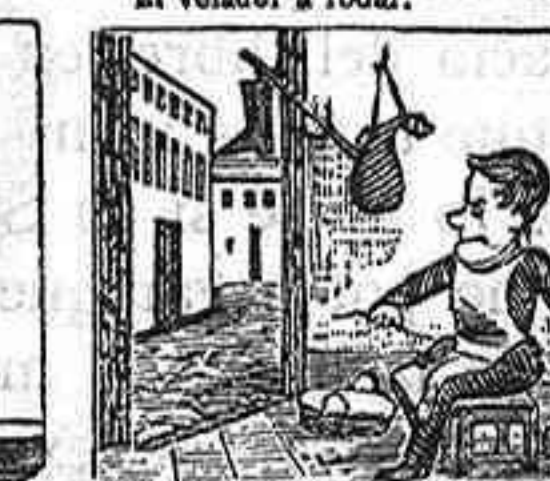
21 Viendo una broma tan vil
Gritan, y un nombre del orden
Le pegan un guardia civil.

22 Bien paga su fechoría,
Y al decirlo atrevido
Pasa una noche y un día.

23 De ser holgazano cansado
Otra vez trabajo pide
Mas todos se le han negado.

24 Viendo mal su situación
Sin desamparar la bota
Se ha metido á remendón.

25 Borrachado su recreo
Por no trabajar y un perro
En sus zapatos se meca.

26 Tanta es su holgazanería
Que pasa el día con ocos
Sobriando en la Setaña.

27 Quiere meterse á fullero,
Y jugar de mala fé
Por ver si gana dinero.

28 Uno sus trampas noté,
Y al decirlo atrevido
A muerte lo desató.

29 Su padre tanto lo quiere
Que al saber sus travesuras
De una apoplejía muere.

30 Ha dejado su caudal
Sin desamparar la bota
Y la otra para el Hospital.

31 Abre con impaciencia
Su sentimiento la caja
Que encierra toda su herencia.

32 A casa un platero vá
A que le compre las joyas
De su difunto papá.

33 De una suntuosa comida
En la fonda del León
Y á todo el mundo convida.

34 Como siempre manifiesta
Ser muy rico y generoso
A cualquier, dinero presta.

35 En el Prado Catalán
Baila con una pollita
Sir que ella quiera el can-can.

36 Aunque es mozo escarmentado
Le enamora como un tonto
La hija de un hacendado.

37 Mas ella al saber sus traxas
Corresponde á sus amores
Con enormes calabazas.

38 Mas tanto el amor le acusa
Que apesar de ella, la pide
A su papá por esposa.

39 Mas el hacendado hero
Le arroja de su presencia
Al saber sus zapatero.

40 Como que es muy tomerario
Para la guerra de Cuba
Se alistó de voluntario.

41 Al jeto sacó de quintero
Al ver que en balde le enseña
Cada día el ejercicio.

42 Se embarca con un soldado
Pues aunque es soldado raso
Sueña volver comandante.

43 Para hacer ostentacion
De fuerza, en vez de un fofo
Quiere llevar un asnon.

44 En Nueva York se han herido
En el culo y el caben
Al darle se lo ha caído.

45 A España vuelve su ero
Aun que vuelve sin un pío
Y en compañía de un lero.

46 Como no tiene el pobreta
Trabajo de zapatero
A limpiar botas se mete.

47 Le coga una enfermedad
A la vista y por las calles
Implora la caridad.

48 Fué su destino al fin
Y de una debilidad
Muere en el Santo Hospital.

VIDA DEL NOU APRENENT SABATER

(D'un auca de redolins del segle passat)

ELS QUE PINTEN — UN MINIATURISTA

En Daniel Sabater es veu ben clar que té una màquina de fer quadros i una imaginació que no li cab a la màquina. Altra vegada el tenim exposant a les "Galerías Layetanas" un grapat de bruixeries ben seves que no es poden deixar de mirar, així com altres pintures que donen goig de veure; ens referim a l'*Insomni de Santa Teresa*, figura humana real i ben sentida; al valent retrat de l'escriptor Tomasseti i a les testes de vaillets, *Un enemic de l'escola* i *Es aquest*, que resulten una magnífica introducció ferma i expressiva al gènere pintura casolana en el qual han excel·lit els millors mestres; unes *sèpies fetes de mà mestra* i *Una nit del segle XVIII a les Dressanes* són dues mostres que ens diuen que en Daniel Sabater pot tocar totes les tecles de l'art.

També exposa a les "Layetanas" un príncep... de la il·lustració del llibre, en Josep Segrelles, home ric de fantasia, que té unes mans acostumades a fer filigranes pictòriques. Jo no sé si en Segrelles té idees republicanes, però ningú no pot negar que és el rei de la decoració gràfica; l'amo de la línia i el mestre dels tons delicats: els dibuixos i pintures que exposa, destinats a il·lustrar diverses obres, es tenen de mirar d'un a un, com els joiells exposats a la vitrina d'un bon joier, per tal de no perdre'n detall.

Les magnífiques composicions que ja té fetes per una edició monumental de *Atlàntida*, són altres tantes exquisides de concepció, de dibuix i de colorit, ben dignes d'acompanyar el grandios poema verdaguerià.

L'Enric Ochoa és un artista *bien* que cerca els models entre les seves relacions femenines, ço que li permet marcar el pamet de moltes nenes maques amb una airosa lleugeresa de mà i uns colors que enamoren. *La rossa del Budha*, *Elvira*, *Montserrat* i *Araceli* són unes xicotetes maques i fines que m'ha agradat força conèixer d'aprop, encara que sia dintre d'un marc.

En Llorenç Brunet que fa temps que tresca per Catalunya cercant els més *bells indrets* de la nostra terra per tal de treure'n formoses aquarelles, ha posat a les "Galerías Malmedé" una grossa parada de les que ha collit darrerament, les quals uneixen a un dibuix ferm, una coloració valenta i encertada; *Pont vell*, de La Bisbal; *Campañar*, de Corsà; *L'ermita*, de Canapost i *Castell d'Empordà*, són quatre construccions que s'aguanten molt bé i que poden passar per altres tants quadros sadollats d'un tipisme força interessant.

A la "Sala Parés" hi ha aparegut un artista nou: en Francesc Carulla, escultor miniaturista que hi ha dut unes meravelles tallades en vori. Aquest xicot, ex alumne de l'Escola de Llotja, guanyador a pols d'una bossa de viatge, es veu que està disposat a anar lluny, fins arribar a tallar el bacallà en el ram de la talla del vori, ço que fa amb una traça i una devoció ben personals. Exposarà en Carulla retratets expressius en relleu, del tamany d'una ungla... de persona, imatges i composicions originals i una colla de reproduccions de l'art escultòric clàssic, en les

quals, petitoies com són, no hi manca el més petit detall d'execució.

No sé perquè em sembla que aquest novell artista ens donarà molta feina als crítics i que ell en tindrà també més de la que vulgui. Per mi, ja pot anar fent.

C. ARBÓ

Maneres de veure les coses

Nòrd Amèrica és un país deliciós. Ja no és possible trobar una cosa més divertida.

Mr. Coleman advertí al seu germà que era cornut. Certes coses no són gaire agradables de sentir, i menys entre germans. Aquest advertiment acabà amb uns quants trets entre l'advertit i l'advertidor. Les bales es perderen. Decididament, hi han mals tiradors. No volguem treure la moral d'aquest duel, dir a un altre que la dona l'enganya és, tanmateix, una cosa de mal gust.

Però la cosa no acabà així. Qui advertí a Mr. Coleman que el seu germà era cornut fou el propi cunyat del cornut. I Mr. Coleman cornut va fer agafar al seu cunyat per difamador. El tribunal el detingué. Però quan Mr. Coleman cornut tornà a casa seva, es topà amb el seu germà i la seva cunyada, els quals li engegaren cinc trets que el feriren. Mr. Coleman cornut no morí pas.

Un cop guarit, Mr. Coleman cornut trobà, per atzar, la seva cunyada que anava en cotxe. Mr. Coleman cornut la saludà amb dos trets. Però l'home, decididament, no havia fet cap progrés en el maneig del revòlver i tocà al cavall.

La rèplica vingué aviat. La cunyada de Mr. Coleman cornut se li presentà un dia i li engegà cinc trets més. Al cinquè el matà. A Amèrica, les dones tiren molt millor que els homes.

I amb tot això, la dona de Mr. Coleman cornut, que és la que va promoure l'enredo, es quedà tranquilament a casa seva per a veure el que passava.

LICEO

Les obres representades aquesta setmana són "Le due metà", "L'ombra", "La piccina", "Un nomo" i els famosos "Sei personaggi in cerca d'autore". De la producció d'en Pirandello no cal parlar-ne, que prou coneguda és de tots nosaltres. "L'ombra" i "La piccina" són dues comèdies de Darío Nicodemi, el director de la companyia, fetes amb una gran habilitat. Llàstima que no hi hagi res més que habilitat. El mateix podem dir de "Un nomo", comèdia d'Alfred Savoir. Sembla que, des de fa un quant temps, Darío Nicodemi es decanta amb massa freqüència al gènere teatral francès. No és pas un gènere tan interessant com això!

La interpretació—ja no cal dir-ho—, insuperable per part de la senyora Vergani i els senyors Cimara i Lupi.

ROMEA

La novetat, aquesta setmana, ha estat la represa d'"El ferret de tall", la magnífica obra d'en "Pitarra"—magnífica

SINDICANT-SE

—Molt bé, senyor toro. Jo m'encuidaré d'abolir la sort de vares, i tu d'abolir la dels toreros.

"malgré tout"—, pel gran actor Enric Borràs. Ho podem dir més que mai això de gran actor, tractant-se de l'Enric Borràs. ja que en "El ferrer de tall" hi està senzillament d'eminència.

Per avui hi ha anunciat el benefici d'en Joaquim Montero. En Joaquim Montero, que, en castellà i en català, és un actor distingidíssim, ha triat per a la funció del seu benefici "Terra baixa", l'obra cabdal del gloriós Guimera.

Ja no cal dir que li desitgem un èxit.

BARCELONA

"La hija de todos" és un melodrama amanit amb unes quantes gotes d'astracan, que ha escrit un tal senyor Jaquetot. Francament, no comprenem com es pot perdre el temps escrivint (?) obres així. Tampoc comprenem com una actriu tan distingida com Caterina Bàrcena i un director de la qualitat d'en Martínez Sierra perden el temps representant "La hija de todos".

NUEVO

Avui s'estrena l'obra d'en Lluís Capdevila i en Víctor Mora, "Els soldats de l'Ideal", que ha musicat el mestre Martínez Valls. Per la manera esplèndida d'ésser presentada, pel magnífic decorat i el vestuari fastuós, i pels cantants que hi prenen part, s'espera que l'obra sigui un èxit.

COMICO

Ahir degué estrenar-se la segona part de "Yes-Yes", "Oui Oui". No som a temps de parlar-ne, però sembla que ha estat un èxit, un gran èxit. Tractant-se d'una cosa de l'expertíssim Manuel Sugrañes, ja era d'esperar.

La setmana vinent prometem parlar-ne.

BOB

ESTAMPES DEL MAL VIURE

La gitana endevinaire.

D'on les treus tantes ventures, oh, dona negra del cor! Si la teva vida és plena d'amargors i desventures, com pots oferir tresors?... Com pots dir que hi ha qui pensa en uns ulls radiants d'amor, si els teus ulls prest guspiregen aigua negra de dolor? Com pots dir: "Un gran pervindre t'espera", si dins de ton cor impera una vida sense cap fi veritable?...

El teu pensar a l'inversa del que viu al món social és igual que una conversa que el jovent d'ara esmerar al fer la unió sexual... Els teus mots, dits tots amb gràcia, són mots d'ordre dintre el cor, i si algú diu amb despreci que no creu ço que tu has dit, dins son cor nia l'espurna d'un pensar indefinit... Llavors una esperança va creixent amb abundó fins que ai!, va atansant-se una forta decepció...

Però tu illuminares un cor que res coneixia i amb fervent fe el portares a un món que no vivia... A una passió profunda i de laxitud immensa, passió d'hores alegroies; cofoies passions humanes; humanes passions de glòria...

Diga'm, gitana que voltes per les viles captivant-les, diga'm la bonaventura, i així podré traslladar-me a un demà de vida pura; a una vida que somnio amb delectança, però ai!, la comparança del que tu em diràs a mitges i el que serà el nostre viure, pot molt bé comparar-se amb la nit fosca i el dia...

EMILI VILASECA

FUTBOL

Com ja havíem previst, en el partit "Barcelona"- "Europa" que va celebrar-se el diumenge passat al camp de l'"Europa", hi varen haver coses la "mar" d'interessants; i consti que encara li ho hauríem vist més si no hagués estat que els nois de Gràcia varen distreure's un xic, el "Barcelona" se les hauria vist molt negres.

Oh!, i el més interessant va ésser que es disputaven una copa que una selecció d'aquests dos equips havien guanyat als uruguais, i la paradoxa fou que quan els dos equips estaven empatats a un "goal" precisament un dels uruguais que havia perdut la copa, va fer decantar la victòria als blau-grana.

De totes maneres, ja podia fer-la una cosa així l'Scarone, perquè com tothom ja sap per les moltes "raons" que hi ha entremig, el menys que podia fer és escamotejar una copa.

Que no va del tot malament en aquesta època.

Els de cà'n Ràbia se les varen tenir amb els de la costa; era deliciós de veure com anunciaven els dos camps dels Grups A i B, encara que ben bé, ben bé, el de l'A no ho sigui, perquè manca jugar-se tota una volta del Campionat de Catalunya.

Sigui com sigui, els que encara no són camps van guanyar per 6 "goals" a 1, que ja és guanyar!

Perquè, sigui dit de pas, el "Badalona" va fer-se un tip de cansar-se i de treballar, però estava decidit que havien de perdre.

Ara que, com que ja hi estan tan fets a això de perdre, no els hi ve d'un partit.

De mica en mica ja els hi vindran les victòries.

Aquestes coses, com que són bones, es fan esperar.

ATLETISME

Ja hem tornat a disfrutar un xic amb allò de les correuges.

S'havien de veure com corrien adelerats els incansables corredors per a posar-se al cap; i és clar, com que de guanyador només n'hi pot haver un, ve't aquí que els que corrien s'ho premien amb una fe enorme.

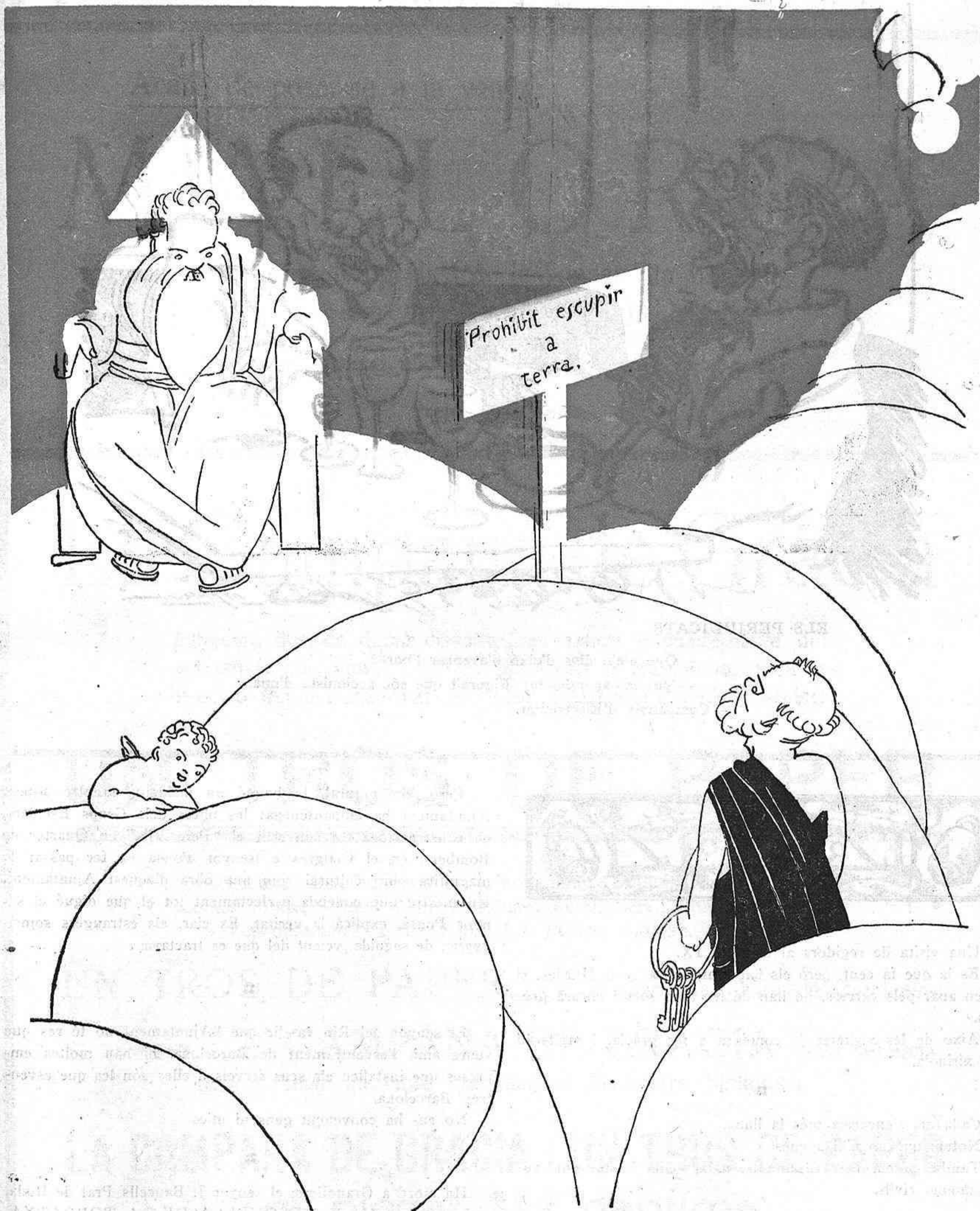
Va guanyar en Tapias, que és de l'"Espanyol", i aquest club va guanyar també per equips, i després direu que nosaltres no teníem raó de dir que totes les proves que fossin organitzades per la Federació de l'etern homenatjat, se les enduria aquest club.

Amb alguna cosa s'hi ha de conèixer la bona harmonia existent i les inspirades orientacions sempre encaminades al foment de l'atletisme, entre les dues entitats.

El més bonic va ésser el festival que es va fer al camp de Les Corts, per tal d'entretenir als impacients espectadors; s'hi varen batre dos records de salts. Amb això de "fer" el salt, està provat que cada dia en sabem més.

I després diran que no servim per res.

TEIXI

LES VELLEES TERRIBLES

— Peret, si puja alguna vella que la registrin abans d'entrar

ELS PERJUDICATS

—Què me'n dius d'aixó d'avençar l'hora?

—Que m'han rebotat. Figura't que sóc accionista d'una Companyia d'Electricitat.

Una visita de regidors al districte IX.

Es la que fa cent, però els habitants de la nova Hurdes, si volen anar pels carrers, ho han de fer amb sòcs i encara gràcies.

Això de les visitetes ja comença a fer gràcia, i molts hi fan xirinola.

❖

Cada dia s'encareix més la llana.

Notem que no n'hi apenes.

També notem més casaments, naixements i, sobretot, enterraments civils.

❖

A Madrid s'ha celebrat un Congrés Internacional de la Protecció a la Infància i a la Maternitat, i el senyor Ponsà hi ha assistit en representació de l'Ajuntament de Barcelona. La ponència que llegí el senyor Ponsà fou un gran elogi a l'obra cultural de l'Ajuntament de Barcelona, cosa que agradà molt als congressistes estrangers

Però, era natural, hi hagué un incident. Mentre aquest Ajuntament ha empantenegat les obres dels Grups Escolars, en construcció i vol convertir el "Pere Vila" en Quarter de Bombers, en el Congrés el senyor Ponsà va fer passar la magnífica obra cultural com una obra d'aquest Ajuntament. Un mestre que coneixia perfectament tot el que digué el senyor Ponsà, explicà la veritat. Es clar, els estrangers somri-gueren de seguida, veient del que es tractava.

❖

El senyor del Ríó va dir que l'Ajuntament no té res que veure amb l'esventrament de Barcelona. Hi han moltes empreses que installen els seus serveis, i elles són les que esventren Barcelona.

No ens ha convençut gens ni mica.

❖

Ha mort, a Granollers, el senyor J. Baucells Prat de Roda, antic col·laborador de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA. El senyor Baucells, republicà i català de cor, feia temps que patia una greu malaltia. El seu enterrament es veié molt concorregut.

El nostre condol a la seva família.

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELÉFON A. 4115

Acaba de posar-se a la venda:

MALLORCA

Album de fotografies de la famosa Illa daurada,
recullides per OLEGARI JUNYENT

Esplèndida edició - Portada tricolor

Preu: 12 pessetes

La Campana de Gràcia

publicarà des de demà dissabte, el fulletí enquadrable del
setmanari que l'any 1867 es publicava a Barcelona, sota la
direcció del malaguanyat escriptor ALBER LLANAS, titulat:

UN TROS DE PAPER

Els redactors i col·laboradors, era lo bo i millor d'aquell temps. Albadill,
Conrat Roure, Valentí Almirall, Eduard Aules, Serafí Pitarra, etcètera,
i els dibuixants: Tomás Padró, J. L. Pellicer, Llobera, etcètera.

UN TROS DE PAPER, fou el diari més llegit de Catalunya.

Si compreu LA CAMPANA DE GRACIA cada setmana,
podreu tenir un llibre que honrarà la vostra biblioteca.

LA CAMPANA DE GRACIA i UN TROS DE PAPER

Tot plegat **10** cèntims

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Cir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, ademés, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebaixes.

VITA BREVIS

—Jo de tu no l'avençaria. Pensa que si ho fas, perdem una hora de vida.